

UDENRIGSMINISTERIET

EUKOOR, sagsnr.: 24/38571
Den 13. maj 2025

Rådsmøde (udenrigsanliggender - udvikling) den 26. maj 2025

SAMLENOTAT

1. FN's 4. højniveaukonference for udviklingsfinansiering (FfD4)	2
- Politisk drøftelse	2
KOM-dokument foreligger ikke.	2
2. EU-Afrika-relationer samt opfølgning på EU-AU-ministtermøde.....	4
- Politisk drøftelse	4
KOM-dokument foreligger ikke.	4
3. EU's eksterne ageren post 2027	6
- Politisk drøftelse	6
KOM-dokument foreligger ikke.	6

1. FN's 4. højniveaunkonference for udviklingsfinansiering (FfD4)

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Den fjerde FN-konference for udviklingsfinansiering (Financing for Development – FfD4) finder sted i Sevilla d. 30. juni til 3. juli, 10 år efter den sidste udgave – FfD3 – fandt sted i Addis-Ababa i 2015. Konferencen ses som et af de vigtigste multilaterale møder i år – ikke mindst i lyset af flere store donorerers nedskæringer på udviklingsbistanden og presset på det multilaterale samarbejde. Der er tale om en udfordring, såvel som en mulighed for EU, der står over for en geopolitisk virkelighed, hvor nye aktører i stigende grad melder sig på banen. Det er derfor vigtigt, at EU formår at fremstå som en troværdig, langsigtet og stabil partner. Drøftelsen forventes, at fastlægge en fælles EU-position ved vedtagelse af rådskonklusioner forud for FfD4-konferencen og afdække, hvordan EU kan styrke sit samarbejde med andre udviklingsaktører, herunder Brasilien, Sydafrika, Kina, Golflandene og Indien.

2. Baggrund

FN's 4. højniveaunkonference for udviklingsfinansiering (FfD4) finder sted 30. juni til 3. juli 2025 i Sevilla. FfD3 blev afholdt i Addis Ababa i 2015 med vedtagelsen af Addis Ababa Action Agenda (AAAA). Der har været afholdt tre forberedende møder i hhv. Addis Ababa og New York, alle mhp. at lande et ambitiøst slutdokument til vedtagelse i Sevilla. EU repræsenterer Danmark i forhandlingerne. Fra dansk side ses FfD4 som en milepæl ift. at levere på FN's Pagt for fremtiden, vedtaget i september 2024 under UNGA79 og på reform af den internationale finansielle arkitektur (IFA). Danmark står progressivt ift. at italesætte behovet for IFA-reform og omsætte ord til handling. Vi ønsker at bidrage til at finde konkrete løsninger og finansieringsmekanismer.

For indeværende udgør EU's samlede udviklingsbistand ca. 42 % af verdens samlede udviklingsbistand, men med USA's nedskæringer forventes EU-bistanden af udgøre over halvdelen. Med den amerikanske administrations udfasning af udviklingsbistand er det globale finansieringspres blevet endnu større. Den nye globale udviklingsfinansielle virkelighed repræsenterer en omfattende udfordring, men giver også EU muligheden for at indtage en stærkere global position. EU skal fremstå som en troværdig og stabil, langvarig partner for det Globale Syd og dermed sikre langsigtede løsninger på udviklingsfinansiering, udover den officielle udviklingsbistand. Det betyder øget samarbejde om mobiliseringsdagsordenen, garantiinstrumenter og MDB-reform mm.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes forberedelse af en fælles EU-position til FN's Finance for Development-konference i Sevilla d. 30. juni til 3. juli. Samtidigt forventes en diskussion af, hvordan EU bedre kan indgå i samarbejde med andre udviklingsfinansielle aktører.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Den politiske drøftelse ventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser og konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel europæisk opbakning til fælles EU-positioner til FfD4-konferencen samt ønsket om at positionere EU som en stabil og troværdig partner i det Globale Syd. Dog bemærkes det, at flere EU-lande har besluttet at skære i deres udviklingsbistand.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ønsker at styrke EU som en troværdig og stabil partner i det Globale Syd, med mulighed for at styrke og opbygge alliancer særligt i lyset af den forventede mindre amerikanske tilstedeværelse og nedjusteringer i udviklingsbistanden. Regeringen støtter op om fortsat at yde 0,7 % af BNI i udviklingsbistand. Regeringen støtter ligeledes op om en mere fleksibel og ligeværdig international udviklingsfinansiell arkitektur, hvor det Globale Syds behov i højere grad imødegås.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. EU-Afrika-relationer samt opfølgning på EU-AU-ministermøde

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Drøftelsen forventes at have fokus på aktuelle prioriteter og strategisk udsyn for samarbejdet mellem EU og det afrikanske kontinent. Drøftelsen vil følge op på udenrigsministermødet mellem EU og den Afrikanske Union (AU) den 21. maj 2025 i Bruxelles, som vil være en vigtig trædesten i forberedelserne af det forventede EU-AU-topmøde i slutningen af 2025. I en geopolitisk tid præget af konkurrence, konflikt og ustabilitet, finder regeringen det afgørende at styrke EU's relationer til de afrikanske lande.

2. Baggrund

I 2025 fejres 25-året for EU-AU-samarbejdet, og der afholdtes udenrigsministermøde mellem EU og AU den 21. maj i Bruxelles. Hertil forventes et EU-AU-topmøde afholdt ultimo 2025. EU-AU-partnerskabet dækker en bred række af samarbejdsområder, der involverer alle institutioner i både EU og AU. Fælleserklæringen for EU-AU-topmødet forventes at indeholde de samme overskrifter som indgik i Vision 2030 fra seneste EU-AU-topmøde, nemlig velstand, fred og sikkerhed, migration og mobilitet, samt multilateralisme.

Et forventet EU-AU-topmøde under det danske EU-formandskab vil give Danmark en unik mulighed at styrke EU's partnerskab med AU for herigennem at styrke EU's geopolitiske rolle på kontinentet. I lyset af de aktuelle geopolitiske udfordringer er det derfor i Danmarks interesse, at der skabes en ny og styrket dynamik i EU-AU-partnerskabet gennem fokus på ligeværdige og gensidigt fordelagtige partnerskaber med Afrika.

Sideløbende med den politiske dialog kan Danmark bidrage til at sætte fokus på implementering af gensidigt fordelagtige investeringer og økonomisk samarbejde, herunder Global Gateway investeringer. EU har frem mod 2030 afsat i alt 150 milliarder euro til Global Gateway-projekter som et led i den såkaldte EU-Afrika investeringspakke. Danmark afsatte selv 295 millioner kroner på finansloven 2025 til Global Gateway-indsatser i afrikanske lande.

Danmark er sammen Tyskland og Frankrig medunderskriver på et non-papir om et tættere og mere struktureret EU-AU-samarbejde. Hensigten er at fastholde dialog mellem EU-AU-ministermødet den 21. maj og topmødet ultimo 2025, således at dialogen ikke kun er "event-drevet" og fokuseret omkring større møder.

Det danske EU-formandskab vil arbejde for at styrke EU's geopolitiske indflydelse og globale relationer gennem opbygning af omfattende og ligeværdige partnerskaber med tredjelande, herunder fremme af en effektiv "Team Europe"-levering af Global Gateway, også mhp. at forsvare den internationale retsorden og effektiv multilateralisme. Dette vil også spille ind i arbejdet for, at EU bliver mere effektiv i forsvaret af europæiske interesser og kan levere, hvor der er brug for det. Det kræver stærkere koordination mellem medlemslandene og øget samspil mellem EU's instrumenter og politikker, så EU's styrker omsættes i indflydelse svarende til mindst EU's samlede vægt i verdenssamfundet.

3. Formål og indhold

På rådsmødet ventes fokus på opfølgning på EU-AU-udenrigsministermødet d. 21. maj, og det forventede EU-AU-topmøde ultimo 2025. EU-AU-forholdet omfatter bl.a. fred og sikkerhed

samt øget økonomiske integration mellem EU og Afrika i en tid præget af geopolitisk konkurrence og diversificering af partnerskaber.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Den politiske drøftelse ventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser og konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er fortsat bred opbakning blandt medlemslandene til øget politisk og økonomisk engagement i de afrikanske lande. Der forventes generelt bred opbakning til Global Gateway investeringspakken. Flere lande har lagt vægt på styrket opfølgning mellem EU-AU højniveaumøder. Danmark understregede vigtigheden af et velforberedt og succesfuldt ministermøde den 21. maj, der kunne forberede til et EU-AU-topmøde i 2025, hvilket flere lande bakkede op om.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen har fokus på partnerskaber på tværs af udenrigs-, sikkerheds-, og udviklingspolitik. Regeringens holdning er, at det er særligt vigtigt at etablere partnerskaber i en tid med klimaforandringer, global ulighed, geopolitisk opbrud og forværrede relationer mellem Europa og enkelte lande i Afrika. Gennem Afrikastrategien vil regeringen styrke dansk engagement med de afrikanske lande både bilateralt, gennem EU og i multilaterale fora mhp. at fremme mere ligeværdige partnerskaber.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. april 2025.

3. EU's eksterne ageren post 2027

- Politisk drøftelse

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Der ventes en bred, strategisk drøftelse af EU's eksterne anliggender med fokus på, hvordan EU kan styrke sin geopolitiske tyngde ved at fremstå som en langsigtet og troværdig partner. En del af drøftelsen ventes at fokusere på EU's partnerskaber med udgangspunkt i det næste udviklingspolitiske instrument. Kommissionen ventes at fremsætte sit forslag til næste flerårige budgetramme (MFF) den 16. juli 2025, der ventes at indeholde et forslag fsva. EU's eksterne anliggender herunder næste udviklingspolitiske instrument. Det er forventningen, at forslaget vil lægge op til en modernisering af EU's eksterne anliggender i bedre samspil med EU's strategiske interesser. Regeringen støtter overordnet moderniseringstankerne og ser frem mod forslaget, idet det er en vigtig prioritet for regeringen at sikre mest mulig fremdrift under dansk EU-formandskab.

2. Baggrund

Den strategiske drøftelse af EU's eksterne anliggender forventes at fokusere på at styrke EU's globale tyngde i en verden præget af fragmentering og geopolitisk rivalisering. Drøftelsen ventes at komme ind på EU's partnerskaber, herunder hvordan det sikres, at EU er en troværdig og langsigtet partner, der fremadrettet kan tilbyde en bred række af partnerskaber tilpasset den enkelte kontekst såvel som EU's egne værdier og interesser.

Kommissionen ventes at fremsætte sit forslag til næste flerårige budgetramme (MFF) i juli 2025. Kommissionen ventes samtidig at fremsætte forslag fsva. EU's eksterne instrumenter.

Kommissionen offentliggjorde i februar 2025 sit arbejdsprogram og i forlængelse heraf sin meddelelse "Vejen til den næste flerårige finansielle ramme", som redegør for Kommissionens prioriteter og giver overordnede indikationer på Kommissionens overvejelser om flerårsbudgettets indretning. Kommissionen varsler med meddelelsen, at man ifm. fremsættelsen af forslag til det næste flerårsbudget vil foretage en gennemgribende modernisering af EU's eksterne politikker, hvor Kommissionen ser behov for en mere målrettet og effektiv tilgang og bedre samspil med EU's forskellige strategiske interesser.

Det forventes bl.a., at Kommissionens udkast til EU's næste flerårige budgetramme vil medføre sammenlægning af en række af de eksisterende instrumenter, en større fleksibilitet til løbende omprioriteringer samt flere udmøntningsmuligheder, herunder gennem finansielle instrumenter. De indledende forhandlinger om den nye flerårige budgetramme, herunder eksterne instrumenter, forventes påbegyndt under det danske EU-formandskab, og kan sætte en ramme for de videre forhandlinger.

3. Formål og indhold

Der ventes på Rådsmødet for udenrigsanliggender (udvikling) den 26. maj 2025 en bred, strategisk drøftelse blandt medlemslandene af EU's eksterne anliggender med fokus på, hvordan EU kan styrke sin geopolitiske tyngde ved at fremstå som en langsigtet og troværdig partner. En del af drøftelsen forventes at tage udgangspunkt i Kommissionens kommende forslag til EU's næste flerårige budgetramme, der vil danne udgangspunktet for en række af EU's fremtidige partnerskaber. Kommissionens forslag til EU's næste flerårige finansielle ramme (MFF) forventes fremlagt i juli 2025.

Der er forud for drøftelsen ikke cirkuleret en note.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Da der alene er tale om en drøftelse, er spørgsmålet om nærhedsprincippet ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Da der alene er tale om en drøftelse, er spørgsmålet om gældende dansk ret ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv hverken lovgivningsmæssige, økonomiske eller miljømæssige konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Flere medlemslande ventes at ønske en styrkelse af EU's eksterne relationer. Ligeledes forventes flere medlemslande, at stille sig positive over for Kommissionens tanker om modernisering af budgetarkitekturen, herunder også f.eks. de eksterne politikker, idet der dog også forventes et ønske om øremærkning af midler til særlige regioner mv.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ønsker at styrke EU's eksterne relationer og støtter ønsket om en modernisering af EU's flerårige finansielle ramme, herunder de eksterne instrumenter. Det er desuden en vigtig prioritet for regeringen at sikre mest mulig fremdrift i de indledende forhandlinger om EU's næste flerårige finansielle ramme, herunder for de eksterne instrumenter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Når der er fremsat et MFF-forslag inddrages Folketingets Europaudvalg efter vanlig procedure.